

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣΠως θα μελετήσω την συνάρτηση f

Θα βρω το πεδίο ορισμού της f

Θα μελετήσω την f ως προς την συνέχεια

Θα μελετήσω την f ως προς την
μονοτονία και ακρότατα

Θα μελετήσω την f ως προς τα
κοιλιά τα κυρτά και τα σημείο καμπής

Κατασκευάζω τον πίνακα μεταβολής της
συνάρτησης f

Θα βρω τις ασύμπτωτες της C_f

Θα βρω τα σημεία τομής της C_f με τους άξονες
 $X'X$ και $Y'Y$

Θα εξετάσω αν η συνάρτηση f είναι άρτια
περιττή , περιοδική

Κατασκευάζω την γραφική παράσταση της
συνάρτησης f

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x+3}{x+2}$

Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x+3}{x+2}$

Θα βρω το πεδίο ορισμού της f

$$D_f = \{x \in \mathbb{R} : x+2 \neq 0\}$$

θεωρώ την εξίσωση: $x+2=0 \Leftrightarrow x=-2$

$$x \in D_f \Leftrightarrow x+2 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -2 \Leftrightarrow x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty)$$

$$D_f = (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty)$$

Μονοτονία και ακρότατα της f

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{2x+3}{x+2} \right)' = \frac{(2x+3)'(x+2) - (2x+3)(x+2)'}{(x+2)^2} = \\ &= \frac{[2(x)' + (3)'](x+2) - (2x+3)[(x)' + (2)']}{(x+2)^2} = \\ &= \frac{2(x+2) - (2x+3)}{(x+2)^2} = \frac{2x+4-2x-3}{(x+2)^2} = \frac{1}{(x+2)^2} \end{aligned}$$

Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -2)$ η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -2)$. Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-2, +\infty)$ η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-2, +\infty)$.

$$\begin{aligned} f''(x) &= \left(\frac{1}{(x+2)^2} \right)' = \left((x+2)^{-2} \right)' = -2(x+2)^{-2-1} (x+2)' = \\ &= -2(x+2)^{-3} [(x)' + (2)'] = -\frac{2}{(x+2)^3} = -\frac{2}{x+2} \frac{1}{(x+2)^2} \end{aligned}$$

$$\left. \begin{array}{l} f''(x) > 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} -\frac{2}{x+2} \frac{1}{(x+2)^2} > 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} -\frac{2}{x+2} > 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x+2 < 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

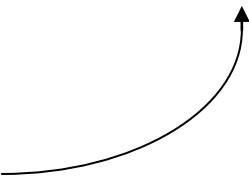
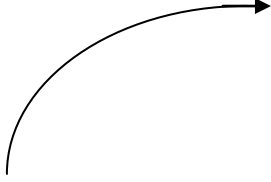
$$\left. \begin{array}{l} x < -2 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow x \in (-\infty, -2)$$

$$\left. \begin{array}{l} f''(x) < 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} -\frac{2}{x+2} \frac{1}{(x+2)^2} < 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} -\frac{2}{x+2} < 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x+2 > 0 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} x > -2 \\ x \in (-\infty, -2) \cup (-2, +\infty) \end{array} \right\} \Leftrightarrow x \in (-2, +\infty)$$

Επειδή $f''(x) > 0$ για κάθε $(-\infty, -2)$ η f είναι κυρτή στο $(-\infty, -2)$. Επειδή $f''(x) < 0$ για κάθε $(-2, +\infty)$ η f είναι κοίλη στο $(-2, +\infty)$

x	$-\infty$	-2	$+\infty$	
f'	+		+	
f''	+		-	
f				

Κατακόρυφη ασύπτωτη

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{2x+3}{x+2} = \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{1}{x+2} (2x+3) = \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{1}{x+2} \lim_{x \rightarrow -2^+} (2x+3) = \\ &= (+\infty) [2(-2)+3] = (+\infty)(-1) = -\infty\end{aligned}$$

Άρα η C_f έχει $\frac{1}{2}$ κατακόρυφη ασύμπτωτη την ευθεία $x = -2$

Πλάγιες και οριζόντιες ασύμπτωτες :

$$\begin{aligned}\lambda &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{2x+3}{x+2}}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x+3}{x(x+2)} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\cancel{x} \left(2 + \frac{3}{x} \right)}{x \cdot \cancel{x} \left(1 + \frac{2}{x} \right)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x} \frac{2 + \frac{3}{x}}{1 + \frac{2}{x}} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x} \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2 + \frac{3}{x}}{1 + \frac{2}{x}} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x} \frac{2 + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{3}{x}}{1 + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2}{x}} = \\ &= 0 \cdot \frac{2+0}{1+0} = 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\mu &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - \lambda x] = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{2x+3}{x+2} - 0x \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x+3}{x+2} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\cancel{x} \left(2 + \frac{3}{x} \right)}{\cancel{x} \left(1 + \frac{2}{x} \right)} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2 + \frac{3}{x}}{1 + \frac{2}{x}} = \frac{2 + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{3}{x}}{1 + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2}{x}} = \frac{2+0}{1+0} = 2\end{aligned}$$

Άρα η C_f έχει ασύμπτωτη την ευθεία

$$y = \lambda x + \mu \Leftrightarrow y = 0x + 2 \Leftrightarrow y = 2$$

Οπότε η ευθεία $y = 2$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f

Σημεία τομής της C_f με τον άξονα $X'X$:

Αν $A(x, y)$ σημείο τομής της C_f με τον άξονα $X'X$.

$$\begin{aligned}\text{Τότε θα έχω: } \left\{ \begin{array}{l} A(x, y) \in C_f \\ A(x, y) \in X'X \\ x \neq -2 \end{array} \right\} &\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = \frac{2x+3}{x+2} \\ y = 0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 2x+3=0 \\ y=0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \\ &\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} 2x = -3 \\ y = 0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \frac{2x}{2} = -\frac{3}{2} \\ y = 0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = -\frac{3}{2} \\ y = 0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = -\frac{3}{2} \\ y = 0 \end{array} \right\}\end{aligned}$$

Άρα η C_f τέμνει τον άξονα $X'X$ στο σημείο $A(-\frac{3}{2}, 0)$

Σημεία τομής της C_f με τον άξονα $Y'Y$:

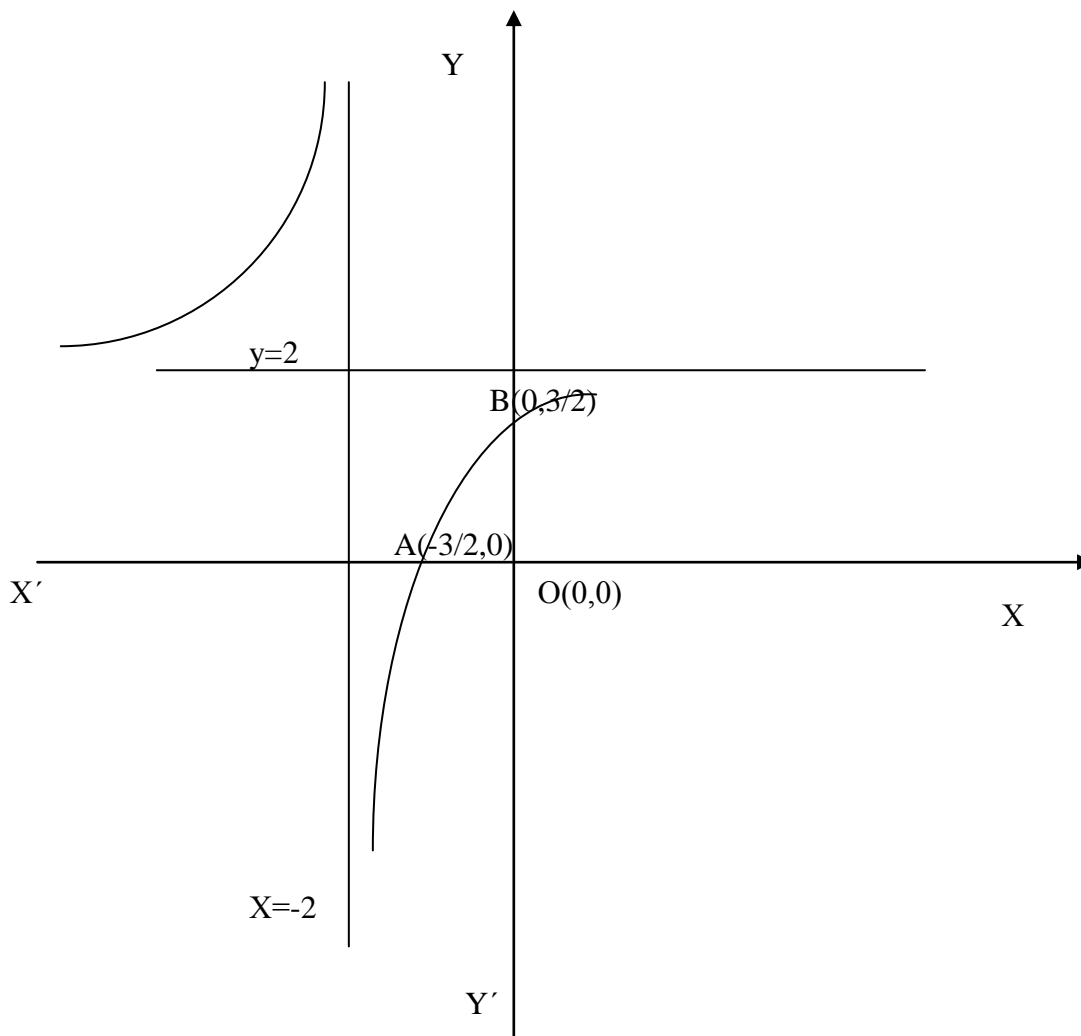
Αν $B(x, y)$ σημείο τομής της C_f με τον άξονα $Y'X$.

$$\text{Τότε θα έχω: } \left\{ \begin{array}{l} B(x, y) \in C_f \\ B(x, y) \in Y'Y \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = \frac{2x+3}{x+2} \\ x = 0 \\ x \neq -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = \frac{2 \cdot 0 + 3}{0 + 2} \\ x = 0 \end{array} \right\}$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y = \frac{3}{2} \\ x = 0 \end{array} \right\}$$

Άρα η C_f τέμνει τον άξονα $Y'Y$ στο σημείο $B(\frac{3}{2}, 0)$

Χάραξη γραφικής παράστασης

2.

$$\text{Δίνεται συνάρτηση } f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{3}{2}x^2 + 2x$$

Να μελετηθεί η συνάρτηση f και να γίνει η γραφική της παράσταση

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^4}{4} - \frac{3}{2}x^2 + 2x \right)' = \left(\frac{x^4}{4} \right)' - \left(\frac{3}{2}x^2 \right)' + (2x)' = \\ &= \frac{(x^4)'}{4} - \frac{3}{2}(x^2)' + 2(x)' = \frac{4x^3}{4} - \frac{3}{2} \cdot 2x + 2 = x^3 - 3x + 2 \\ f'(x) &= x^3 - 3x + 2 = x^3 - x - 2x + 2 = x(x^2 - 1) - 2(x - 1) = \\ &= x(x - 1)(x + 1) - 2(x - 1) = (x - 1)[x(x + 1) - 2] = \\ &= (x - 1)(x^2 + x - 1 - 1) = (x - 1)(x^2 - 1 + x - 1) = (x - 1)(x^2 - 1 + x - 1) = \\ &= (x - 1)[(x - 1)(x + 1) + x - 1] = (x - 1)(x - 1)(x + 1 + 1) = (x - 1)^2(x + 2) \end{aligned}$$

$$(x - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow x - 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

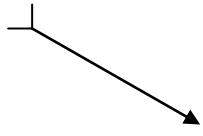
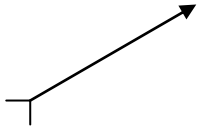
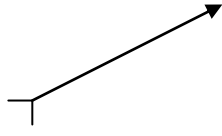
x	$-\infty$	1	$+\infty$
$(x - 1)^2$	$+$	0	$+$

$$x + 2 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -2$$

$$x + 1 < 0 \Leftrightarrow x < -1$$

x	$-\infty$	-2	$+\infty$
$x + 2$	$-$	0	$+$

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$
$(x-1)^2$	+	+	0	+
$x+2$	-	0	+	+
$(x-1)^2(x+2)$	-	0	+	+

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$
f'	-	0	+	+
f				

Επειδή $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -2)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, -2)$

Επειδή: $\left\{ \begin{array}{l} \text{I) } f \text{ συνεχής στο } x_1 = 1 \text{ ως πολυωνυμική} \\ \text{II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-2, 1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{array} \right.$

Η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-2, -\infty)$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f \text{ συνεχής στο } x_2 = -2 \text{ ως πολυωνυμική} \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -2) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-2, 1) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει τοπικό ελάχιστο στη θέση $x_1 = -1$ τον αριθμό :

$$f(x_2) = f(-2) = \frac{(-2)^4}{4} - \frac{3}{2}(-2)^2 + 2(-2) = 4 - 12 - 4 = -12$$

$$f''(x) = (x^3 - 3x + 2)' = (x^3)' - (3x)' + (2)' = 3x^2 - 3(x)' + 0 = 3x^2 - 3 \cdot 1 = 3x^2 - 3$$

$$\text{Οπότε : } f''(x) = 3x^2 - 3$$

Θεωρώ την δευτεροβάθμια εξίσωση : $3x^2 - 3 = 0$

$$3x^2 - 3 = 0 \quad \longleftrightarrow$$

$$3x^2 = 3 \quad \longleftrightarrow$$

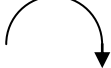

$$\frac{3x^2}{3} = \frac{3}{3} \quad \longleftrightarrow$$

$$x^2 = 1 \quad \longleftrightarrow$$

$$x = \pm \sqrt{1} \quad \longleftrightarrow$$

$$x = \pm 1$$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$3x^2 - 3$	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	- 1	1	$+\infty$
f''	+	0	0	+
f				

I) f συνεχής στο $(-\infty, -1]$

II) $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -1)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(-\infty, -1]$

I) f συνεχής στο $[-1, 1]$

II) $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in (-1, 1)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $[-1, 1]$

I) f συνεχής στο $[1, +\infty)$

II) $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (1, +\infty)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $[1, +\infty)$

I) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(-\infty, -1)$

II) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(-1, 1)$

III) Υπάρχει εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(-1, f(-1))$ γιατί η f είναι παραγωγίσιμη στη θέση $x_3 = -1$

Οπότε το σημείο $x_3 = -1$ είναι θέση σημείου καμπής

Οπότε έχω το σημείο καμπής $A(-1, -\frac{13}{4})$

I) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(-1, 1)$

II) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(-1, +\infty)$

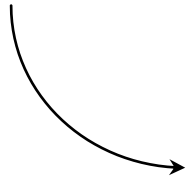
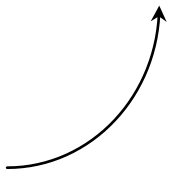
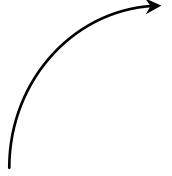
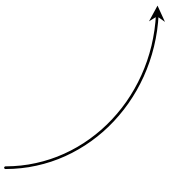
III) Υπάρχει εφαπτομένη της C_f στο σημείο $B(1, f(1))$ γιατί η f είναι παραγωγίσιμη στη θέση $x_1=1$

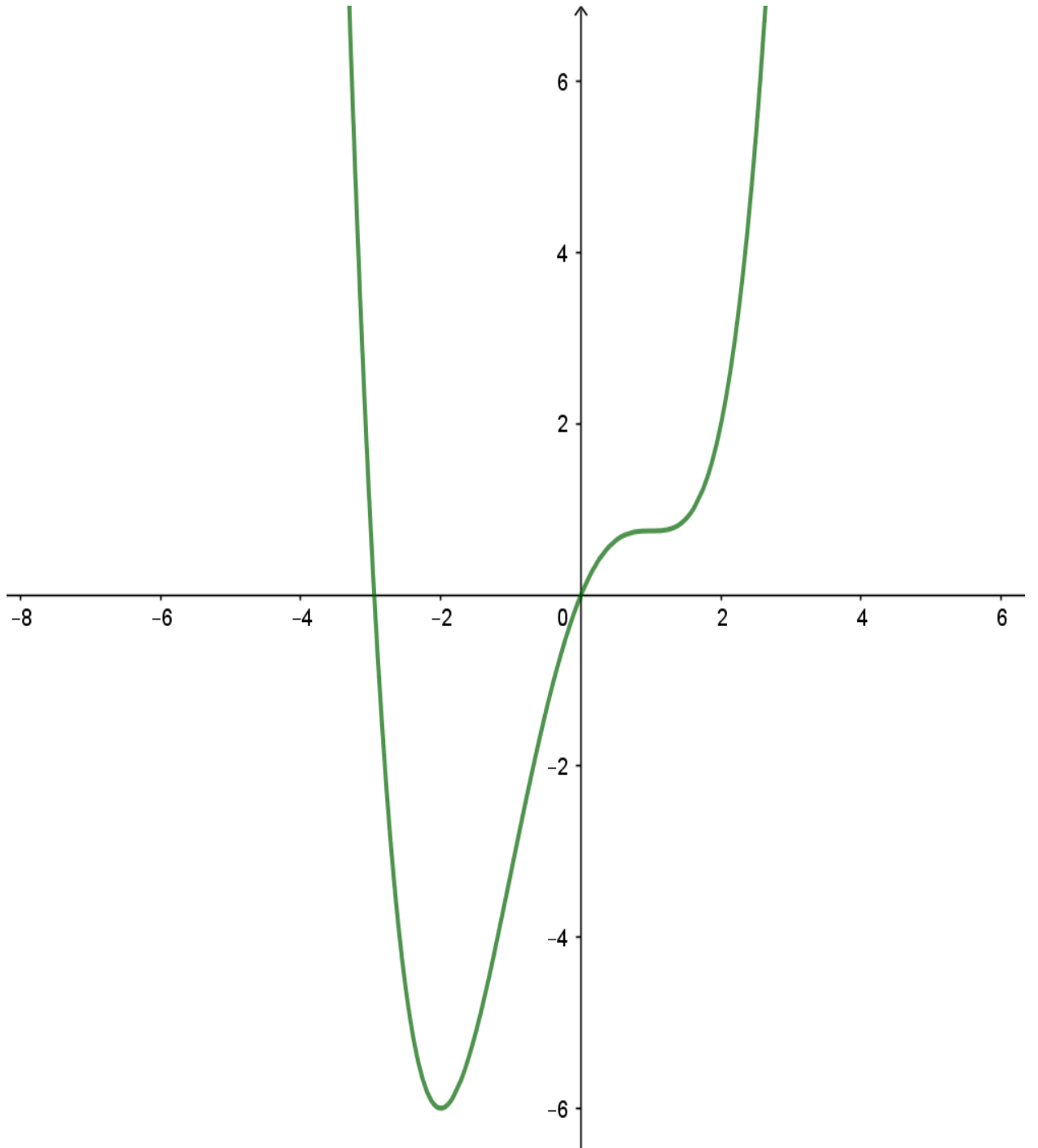
Οπότε το σημείο $x_2=1$ είναι θέση σημείου καμπής

$$f(x_1) = f(1) = \frac{1^4}{4} - \frac{3}{2} \cdot 1^2 + 2 \cdot 1 = \frac{1}{4} - \frac{3}{2} + 2 =$$

$$= \frac{1}{4} - \frac{6}{4} + \frac{8}{4} = \frac{3}{4}$$

Οπότε έχω το σημείο καμπής $B(1, \frac{3}{4})$

x	$-\infty$	-2	-1	1	$+\infty$	
f'	-	0	+	+	0	+
f''	+	+	0	-	0	+
f						

3.

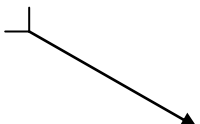
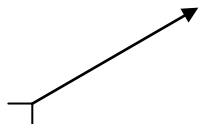
I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = x e^x$ και να γίνει η γραφική της παράσταση

II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $x = \lambda e^{-x}$

$$f'(x) = (x e^x)' = (x)' e^x + x (e^x)' = 1 \cdot e^x + x e^x = e^x + x e^x = e^x(1+x)$$

$$f'(x) \geq 0 \iff e^x(1+x) \geq 0 \iff x+1 \geq 0 \text{ (Γιατί : } e^x > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}) \iff x \geq -1$$

$$f'(x) < 0 \iff x < -1$$

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
f'	-	0	
f			

Επειδή $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -1)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, -1)$

Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-1, +\infty)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(-1, +\infty)$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) Η } f \text{ συνεχής στο } x_1 = -1 \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-1, +\infty) \end{cases}$$

Η συνάρτηση f έχει ελάχιστο στη θέση $x_1 = -1$ τον αριθμό

$$f(-1) = -1 e^{-1} = -\frac{1}{e}$$

$$f''(x) = (e^x + x e^x)' = (x e^x)' + (e^x)' = (x)' e^x + x (e^x)' + e^x =$$

$$= 1 \cdot e^x + x e^x + e^x = 2e^x + x e^x = e^x(2+x)$$

$$f''(x) \geq 0 \iff e^x(2+x) \geq 0 \iff x+2 \geq 0 \text{ (Γιατί : } e^x > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}) \iff x \geq -2$$

$$f''(x) < 0 \iff x < -2$$

x	$-\infty$	-2	$+\infty$
f''	-	0	+
f			

I) f συνεχής στο $(-\infty, -2]$

II) $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -2)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(-\infty, -2]$

I) f συνεχής στο $[-2, +\infty)$

II) $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in (-2, +\infty)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $[-2, +\infty)$

I) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(-\infty, -2)$

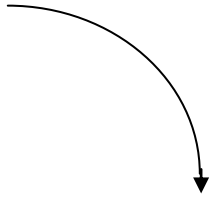
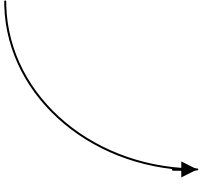
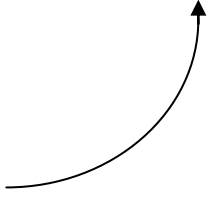
II) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(-2, +\infty)$

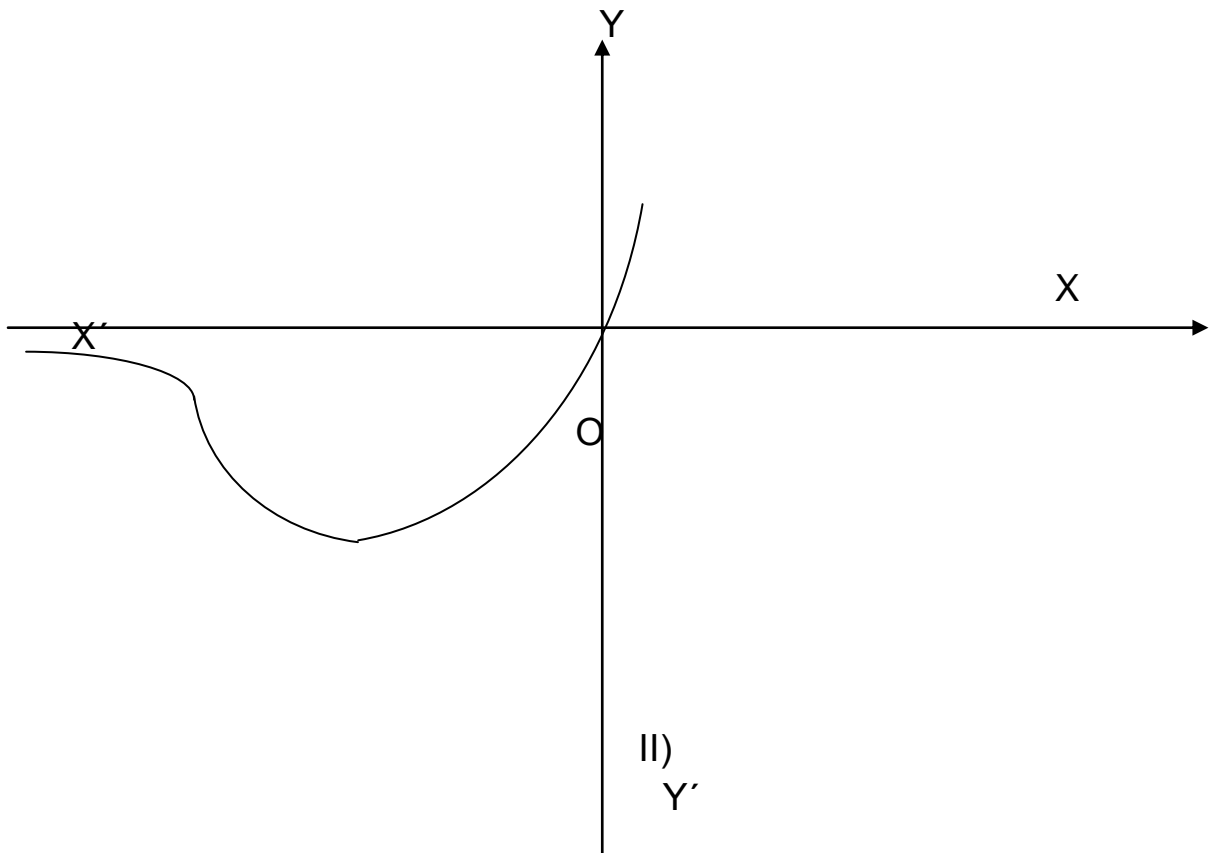
III) Υπάρχει εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(-2, f(-2))$ γιατί η f είναι παραγωγίσιμη στη θέση $x_2 = -2$

Οπότε το σημείο $x_2 = -2$ είναι θέση σημείου καμπής

$$f(-2) = -2e^{-2} = -\frac{2}{e^2}$$

Οπότε έχω το σημείο καμπής $A(-2, -\frac{2}{e^2})$

x	$-\infty$	-2	-1	$+\infty$	
f'	-	0	-	0	+
f''	-	0	+	0	+
f					

$$x = \lambda e^{-x} \Leftrightarrow x = \frac{\lambda}{e^x} \Leftrightarrow xe^x = \lambda$$

Διακρίνω τις περιπτώσεις :

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{I)} \lambda < -\frac{1}{e} \\ \text{II)} \lambda = -\frac{1}{e} \\ \text{III)} \lambda > -\frac{1}{e} \end{array} \right.$$

Περίπτωση(I): Αν $\lambda < -\frac{1}{e}$ η εξίσωση $xe^x = \lambda$ δεν έχει λύση

Περίπτωση(II): Αν $\lambda = -\frac{1}{e}$ η εξίσωση $xe^x = \lambda$ έχει μοναδική λύση την $x = -1$

Περίπτωση(III): Αν $\lambda > -\frac{1}{e}$ η εξίσωση $xe^x = \lambda$ έχει δυο

διακεκριμένες λύσεις

4.

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = x - 1 - \ln x$, $x > 0$ και να γίνει η γραφική της παράσταση

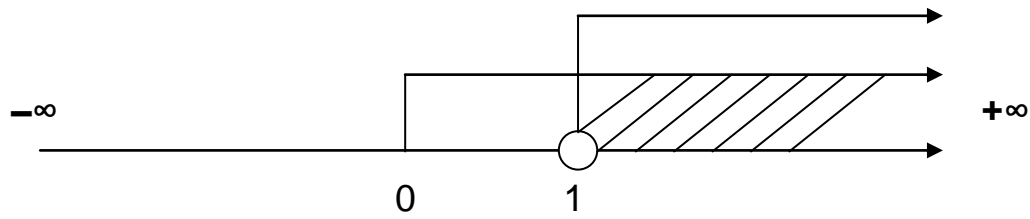
II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = \lambda$

ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$\begin{aligned} f'(x) &= (x - 1 - \ln x)' = (x)' - (1)' - (\ln x)' = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x}{x} - \frac{1}{x} = \\ &= \frac{x - 1}{x} \end{aligned}$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \frac{x-1}{x} > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x-1 > 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} x > 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x > 1$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \frac{x-1}{x} = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x-1 = 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff x = 1$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) < 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \iff 0 < x < 1$$

x	0	1	$+\infty$
f'		0	
f			

The table is a sign chart for the function f. The first row shows the critical points x=0, x=1, and x=+infinity. The second row shows the sign of the first derivative f'. At x=0, there is a vertical line. Between x=0 and x=1, the sign is negative (-). At x=1, there is a vertical line and the sign is 0. The third row shows the behavior of the function f. Between x=0 and x=1, the function is decreasing, indicated by a downward-sloping arrow. Between x=1 and x=+infinity, the function is increasing, indicated by an upward-sloping arrow.

Επειδη $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, 1)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(0, 1)$

Επειδη $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (1, +\infty)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(-1, +\infty)$

$$\text{Επειδή: } \begin{cases} \text{I) } f \text{ συνεχής στο } x_0 = 1 \text{ ως πολυωνυμική} \\ \text{II) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (0, 1) \\ \text{III) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

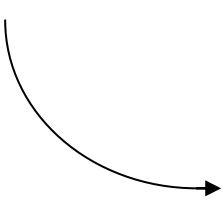
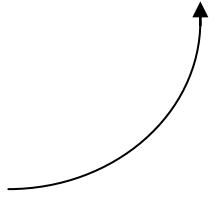
Η συνάρτηση f έχει ελάχιστο στη θέση $x_0 = 1$ τον αριθμό :

$$f(1) = 1 - 1 - \ln 1 = 0$$

$$f'(x) = \frac{x-1}{x} - \frac{1}{x} = 1 - x^{-1}$$

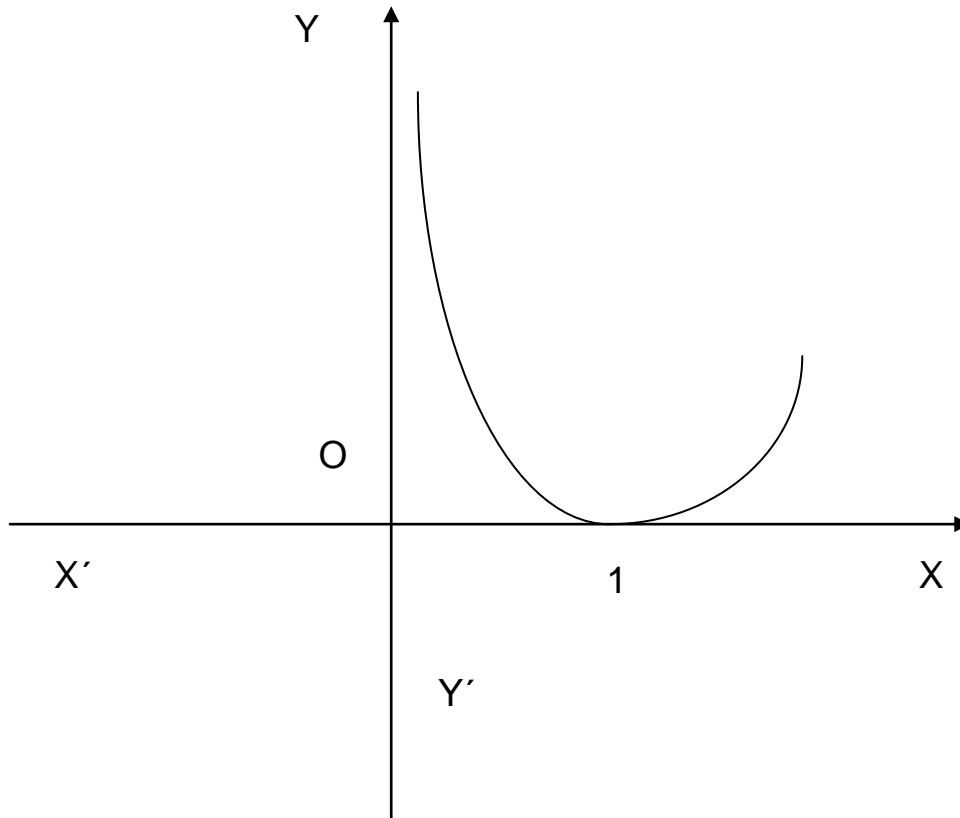
$$f''(x) = (1 - x^{-1})' = (1)' - (x^{-1})' = 0 - (-1)x^{-1-1} = \frac{1}{x^2}$$

Επειδή $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$ η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
f'	$-$	0	$+$
f''	$+$	$+$	
f			

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x - 1 - \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x - 1 - \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = 0 - 1 - (-\infty) = \infty$$

Άρα η C_f έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη την ευθεία $x = 0$ δηλ. τον άξονα $Y'Y$

II)

Διακρίνω τις περιπτώσεις :

$$\begin{cases} \text{I)} \lambda < 0 \\ \text{II)} \lambda = 1 \\ \text{III)} \lambda > 1 \end{cases}$$

Περίπτωση(I): Αν $\lambda < 0$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ δεν έχει λύση

Περίπτωση(II): Αν $\lambda = 0$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ έχει μοναδική λύση την $x = 1$

Περίπτωση(III): Αν $\lambda > 0$ η εξίσωση $f(x) = \lambda$ έχει δυο διακεκριμένες λύσεις

5.

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln x}{x}$, $x \in (0, +\infty)$ και να γίνει η

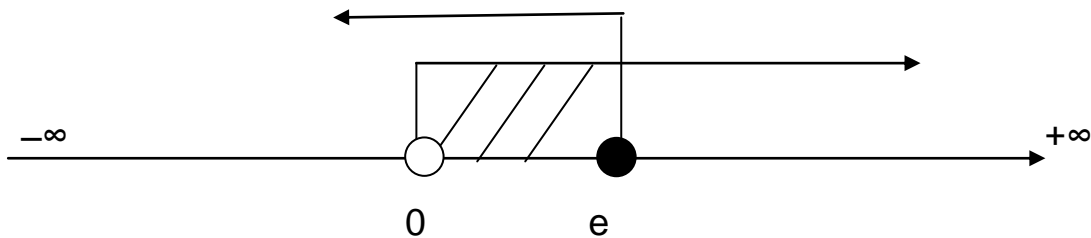
γραφική της παράσταση

II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $\ln x = \lambda x, x > 0$

$$f(x) = \left(\frac{\ln x}{x}\right)' = \frac{(\ln x)'x - \ln x (x)'}{x^2} = \frac{1 \cdot x - \ln x \cdot 1}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) \geq 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} 1 - \ln x \geq 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} -\ln x \geq -1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \ln x \leq 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} x \leq e \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow 0 < x \leq e$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(x) < 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x > e$$

x	0	e	$+\infty$
f'		0	
f			

Diagrammatic representation of the table content:

- Between 0 and e, f' is positive (+) and f is increasing (indicated by an upward arrow).
- At $x = e$, f' is 0 and f has a local maximum (indicated by a vertical line).
- For $x > e$, f' is negative (-) and f is decreasing (indicated by a downward arrow).

Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, e)$ συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(0, e)$

Επειδή $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (e, +\infty)$ η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(e, +\infty)$

Επειδή: $\left\{ \begin{array}{l} \text{I) } f \text{ συνεχής στο } x_1 = e \\ \text{II) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (0, e) \\ \text{III) } f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (e, +\infty) \end{array} \right.$

Η συνάρτηση f έχει έγιστο στη θέση $x_1 = e$ τον αριθμό

$$f(e) = \frac{\ln e - 1}{e} = \frac{0}{e} = 0$$

$$f''(x) = \left(\frac{1 - \ln x}{x^2} \right)' = \frac{(1 - \ln x)' x^2 - (1 - \ln x) (x^2)'}{(x^2)^2} =$$

$$= \frac{[(1)' - (\ln x)'] x^2 - (1 - \ln x) 2x}{x^4} = \frac{-\frac{1}{x} x^2 - (1 - \ln x) 2x}{x^4} =$$

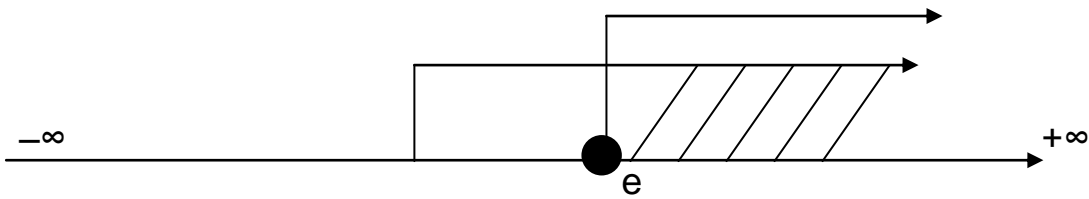
$$= \frac{-x - (1 - \ln x) 2x}{x^4} = \frac{x[-1 - 2(1 - \ln x)]}{x^4} = \frac{-1 - 2 + 3 \ln x}{x^3} =$$

$$= \frac{3 \ln x - 3}{x^3} = \frac{3(\ln x - 1)}{x^3} = \frac{3}{x^3} (\ln x - 1)$$

Επειδή $x > 0$ θα έχω :

$$x^3 > 0 \Rightarrow \frac{1}{x^3} > 0 \Rightarrow \frac{3}{x^3} > 0$$

$$\left. \begin{array}{l} f''(x) \geq 0 \\ x > 0 \\ x \geq e \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \ln x - 1 \geq 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \ln x \geq 1 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \ln x \geq \ln e \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow x \geq e$$

$$\left. \begin{array}{l} f''(x) < 0 \\ x > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow 0 < x < e$$

x	0	e	$+\infty$
f''	-	0	+
f			

- I) f συνεχής στο $(0, e]$
- II) $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, e)$

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(0, e]$

- I) f συνεχής στο $[e, +\infty)$
 II) $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (e, +\infty)$ }

Οπότε η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(e, +\infty)$

- I) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα κάτω στο διάστημα $(0, e)$
 II) Η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω στο διάστημα $(e, +\infty)$
 III) Υπάρχει εφαπτομένη της C_f στο σημείο $A(e, f(e))$ γιατί η f είναι παραγωγίσιμη στη θέση $x_1 = e$ }

Οπότε έχω το σημείο καμπής $A(e, \frac{1}{e})$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = (+\infty)(-\infty) = -\infty$$

Άρα η C_f έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη την ευθεία $x = 0$ δηλ. τον άξονα $Y'Y$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x^2}$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow +\infty} \ln x = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} x^2 = +\infty$ από τον κανόνα του

De' Hospital θα έχω:

$$\lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\ln x)'}{(x^2)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{2x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{2x^2} = 0$$

$$\mu = \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - \lambda x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x}$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow +\infty} \ln x = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} x^2 = +\infty$ από τον κανόνα του

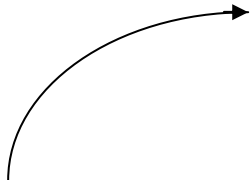
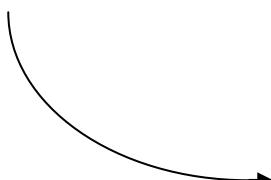
De' Hospital θα έχω:

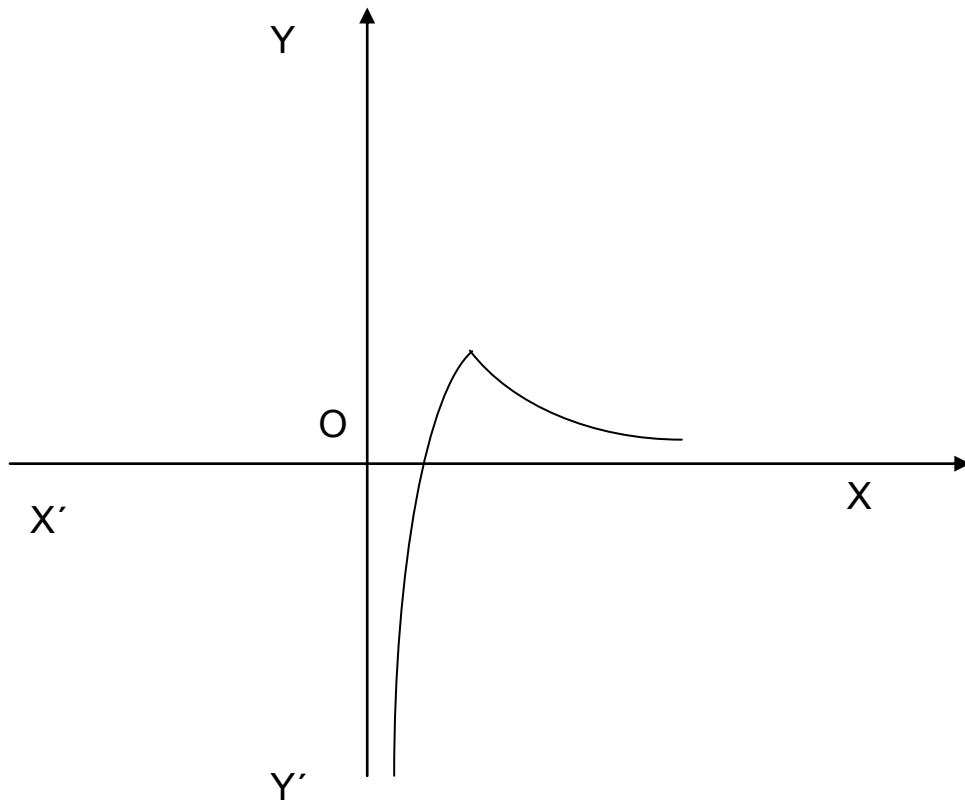
$$\mu = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\ln x)'}{(x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x}}{1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$$

Άρα έχω ασύπτωτη την ευθεία $y = \lambda x + \mu$:

$$y = \lambda x + \mu \Leftrightarrow y = 0 \cdot x + 0 \Leftrightarrow y = 0$$

Οπότε έχω οριζόντια ασύμπτωτη τον άξονα $X'X$

x	0	e	$+\infty$
f'	+	0	-
f''	-		+
f			

II)

$$\ln x = \lambda x \Leftrightarrow \frac{\ln x}{x} = \frac{\lambda x}{x} \Leftrightarrow \frac{\ln x}{x} = \lambda$$

Διακρίνω τις περιπτώσεις :

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{I)} \lambda \leq 0 \\ \text{II)} 0 < \lambda < \frac{1}{e} \\ \text{III)} \lambda = \frac{1}{e} \\ \text{IV)} \lambda > \frac{1}{e} \end{array} \right.$$

Περίπτωση(I): Αν $\lambda \leq 0$ η εξίσωση $\ln x = \lambda x$ δεν έχει μοναδική λύση

Περίπτωση(II): Αν $0 < \lambda < \frac{1}{e}$ η εξίσωση $\ln x = \lambda x$ έχει δυο

διακεκριμένες λύσεις

Περίπτωση(III): Αν $\lambda = \frac{1}{e}$ η εξίσωση $\ln x = \lambda x$ έχει μοναδική

λύση την $x = e$

Περίπτωση(IV): Αν $\lambda > \frac{1}{e}$ η εξίσωση $\ln x = \lambda x$ δεν έχει λύση

6.

Να αποδειχθεί ότι : $e^x \geq x+1$

Θεωρώ την συνάρτηση $f(x)=e^x$

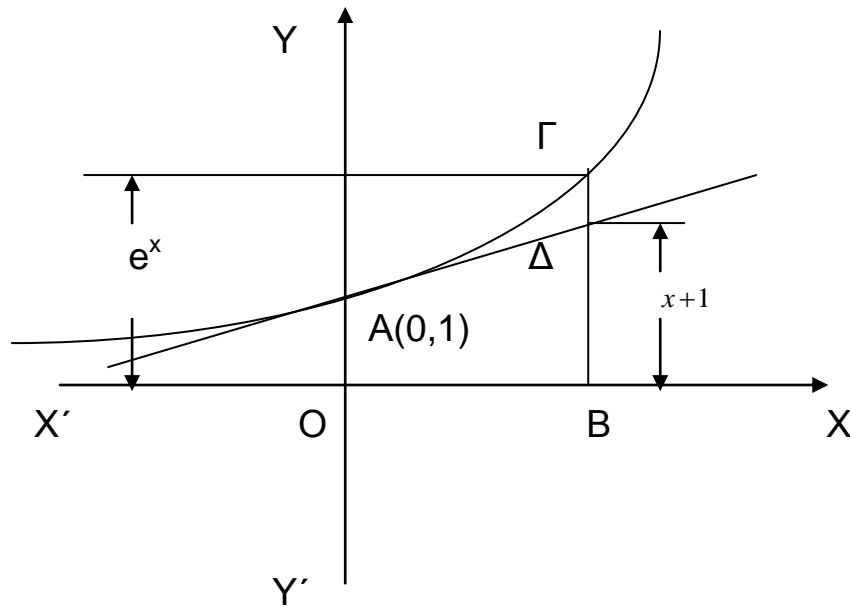
$$f'(x)=(e^x)'=f''(x)=(e^x)'=e^x$$

Επειδή $f''(x)>0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ προκύπτει ότι η f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω. Αν (ε) η εφαπτομένη της C_f στο σημείο επαφής $A(0, f(0))$. Η ευθεία (ε) θα έχει εξίσωση :

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Leftrightarrow y - e^0 = e^0 x \Leftrightarrow y - 1 = x \Leftrightarrow y = x + 1$$

Επειδή f στρέφει τα κοίλα προς τα άνω η C_f βρίσκεται πάνω από την ευθεία (ε) . Οπότε θα ισχύει:

$$B\Delta \geq B\Gamma \Leftrightarrow e^x \geq x + 1$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

Δίνεται συνάρτηση $f(x) = \frac{x^4}{4} - \frac{3}{2}x^2 - 2x$
 Να μελετηθεί η συνάρτηση f και να γίνει η γραφική της παράσταση

2.

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = x e^{2x}$ και να γίνει η γραφική της παράσταση
 II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $x = \lambda e^{-2x}$

3.

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = 2x - 1 - \ln 2x$, $x > 0$ και να γίνει η γραφική της παράσταση
 II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = \lambda$

4.

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση $f(x) = \frac{\ln 2x}{x}$, $x \in (0, +\infty)$ και να γίνει η γραφική της παράσταση
 II) Να βρεθεί το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $\ln 2x = \lambda x, x > 0$

5.

Να αποδειχθεί ότι : $e^{2x} \geq 2x + 1$